

*О. З. Л. а. статів.
Додаток укладено
в квітні 2016 р.*

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національна академія аграрних наук України
Вінницька обласна державна адміністрація та обласна рада
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет

«ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ»

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції
17 лютого 2016 року**

Вінниця - 2016

УДК 378.14:316

МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Олійник Н. А., к. пед. н., доцент,

Вінницький національний аграрний університет

У статті розглядаються питання важливості, сучасності і актуальності такого фактору розвитку вищої освіти, як міжнародна взаємодія шляхом підтримання зацікавленості студентів до навчання. На сучасному етапі розвитку освіти мобільність є невід'ємною частиною успішної співпраці між країнами і університетами світу. Мобільність студентів сприяє поширенню інформації та досвіду інших країн.

Ключові слова: міжнародні освітні програми, вища освіта, інтернаціоналізація, мобільність студентів, сучасні навчальні технології

Постановка проблеми. Світовою тенденцією розвитку сучасних систем вищої освіти є відхід у минуле національної обмеженості освітнього процесу. Сьогодні одним із першочергових завдань вищої освіти вважається підготовка фахівців, які відповідають вимогам ринку, володіють професійними знаннями, вміннями і навичками, є професійно мобільними, здатними конкурувати на ринку праці не тільки своєї країни, а й інших країн світу. Університет стає обличчям країни, а сфера вищої освіти перетворюється на важливе підручтя міжнародної конкурентоспроможності країни. Вінні активно включаються у процес інтернаціоналізації. Європейське співтовариство сприяє міжуніверситетській кооперації як засобу підвищення якості вищої освіти [4, с. 31].

Ступінь наукової розробки. Проблемі здобуття вищої освіти за кордоном присвячені праці І. Бабина, Я. Боллобана, В. Грубінки, Д. Курій, Д. Шлинокоса, М. Стенка, В. Шинкарука та ін. Особливості формування професійної мобільності в процесі навчання у вищій вітчизняній школі відображені в працях

С. Іванченко, Ю. Клименко, Н. Кожемякіна, Л. Сушенцева, І. Хом'юк, І. Шекторенко, О. Яценко та ін. Однак цілий ряд важливих аспектів цієї проблеми не з'ясований.

Метою статті є дослідження стану Інтеграція України до світового освітнього простору вимагає певних змін і модернізації управління системою вищої освіти, розбудови системи і шляху розвитку відповідно до глобальних змін у системі освіти. Зміни в освітньому процесі позитивно впливають формування мобільного фахівця.

Виклад основного матеріалу. Наявність іноземних студентів у вищому навчальному закладі будь-якої країни світу – це вагомий елемент інтеграційного розвитку системи вищої освіти держави, який свідчить про високий рівень якості освітніх послуг і престиж вищої школи цієї країни на світовому ринку освітніх послуг. Зростання чисельності іноземних студентів у вищих навчальних закладах стає однією з важливих ознак інтернаціоналізації освіти.

Студенти є основним джерелом влади, яка надає можливість університету розширити свої зв'язки і посилити освітню базу завдяки обміну досвідом. Суспільство потребує формування іншого глобального мислення і навичок міжкультурної взаємодії у молоді. Міжнародні освітні програми сприяють мобільності студентів.

Змінюється роль освіти в сучасному світі, адже вона повинна швидко адаптуватися навіть до незначних змін, і тому перетворюється на тривалій і безперервний процес, оскільки протягом життя людина стикається з проблемою неактуальних знань, необхідністю їх оновлення і удосконалення. Сучасні інформаційні технології істотно поширили можливості вибору освітніх програм [1].

Вищі навчальні заклади відкривають свої філії, укладають договори про співпрацю з місцевими навчальними закладами, використовують дистанційні технології навчання. Популяризуючи свої освітні послуги, вони привертають

увагу великої кількості студентів, які прагнуть розвитку, змін і вдосконалення своїх знань стосовно оточуючого світу і його сучасних вимог.

Європейський Союз розробив спеціальні стандарти і програми, що стимулюють студентів навчатися за межами своєї країни. Сформувався єдиний світовий освітній ринок, де вищі навчальні заклади найрізноманітніших країн пропонують свої продукти і послуги всім студентам відразу, не обмежуючи себе національними кордонами.

Більшість сучасних вищих навчальних закладів залучена до участі в міжнародній діяльності через програми мобільності студентів і викладачів, спільні дослідні проекти і міжнародні конференції. Проте, як і у випадку з товарним ринком, це лише перша сходинка до інтернаціоналізації.

Питання інтернаціоналізації вищої освіти є актуальними і досліджуються активно в країнах, які є ініціаторами цього процесу в глобальному розумінні, а саме - США, Великобританії, Канаді, Франції, Німеччині. Розробка освітніх міжнародних програм є одним з основних інструментів реалізації принципів Болонського процесу. Міжнародні освітні програми покликані підвищити конкурентну спроможність європейської освіти, враховуючи і українську, в цілому і, як наслідок, розглядається як важливий засіб для досягнення гармонізації загальноєвропейського освітнього простору. Розвиток міжнародних освітніх програм зумовлений сучасними тенденціями, які сприяють підвищенню якості освітніх послуг, необхідністю модернізації наявних освітніх програм, адаптацією університетських програм до європейських стандартів. Це є ефективним інструментом відкриття додаткових можливостей для підготовки студентів за новими програмами для більш відкритого сприйняття можливостей для реалізації свого потенціалу [2, с. 57].

Це спричиняє популяризацію мобільності студентів та академічного персоналу, що є складовою створення Європейського Простору Вищої Освіти. У країнах Болонського процесу актуальною і визнаною є важливість мобільності для різних сфер - культурної, економічної, політичної суспільної та

академічної – тому є необхідність і можливість вживати всіх можливих заходів, щоб поліпшити доступність міжнародної мобільності студентів.

За останні 40 років темпи збільшення кількості студентів, які перетинають національні кордони для здобуття вищої освіти, перевищили темпи поширення самої вищої освіти. Так наприклад найкращий відсоток студентів з інших країн у Великій Британії – 11,6%. Однак сьогоднішня прогнозує іншого світового рекордсмена щодо темпів збільшення кількості залучених у вищі навчальні заклади студентів з інших країн світу – Австралію. Причиною такої ситуації є терміни навчання, його вартість та цікаві освітні програми.

Міжнародні освітні програми засновані ЄС і які популяризуються країнами ЄС серед молоді дають можливість студентам або спеціалістам певних галузей країн ЄС підвищити свій рівень і здобути досвід роботи у різних закладах.

Співпраця студентів і викладачів, розуміння, мотивації і реалізація спільних амбіцій призводить до переходу на новий етап співкування, викладання і відповідно досягнення цілей інтернаціоналізації вищої освіти [5]. Міжнародні освітні програми покликані підвищити конкурентоспроможність європейської освіти. Зміни призведуть до важливого процесу у досягненні гармонізації загальноєвропейського освітнього простору.

Міжнародні освітні програми є популярними серед молоді. Можливість та реальна участь студентів різних міст і країн свідчить про недосконалу систему розповсюдження інформації. Володіючи інформацією про можливі варіанти, студенти обирають те, що відповідає потребам і умовам участі в тій чи іншій програмі. Першочерговою і обов'язковою вимогою окрім професійних знань і навичок, є володіння іноземною мовою міжнародного спілкування англійською.

Програми міжнародного обміну сприяють не лише особистому розвитку певного студента, але й будують мотиваційну схему для інших зацікавлених сторін [6]. Мобільність студентів стимулюється різними державними й регіональними програмами. Багато країн укладають двосторонні й

багатосторонні угоди. Країни ЄС, які активно беруть участь у програмах обміну як ті, що пропонують певні програми, так і ті, що надають своїм студентам можливість брати участь і навчатися в інших країнах. Польща, Угорщина, Німеччина, Франція.

Висновок і пропозиція. Отже, мобільність студентів є не лише вагомим перевагою на шляху здобуття освіти і додаткових знань про процеси навчання і праці за кордоном, але й відповідальністю за свої набуті знання і презентацію власних здібностей і переваг. Студент, плануючи навчання в університеті, повинен усвідомлювати свою власну відповідальність. Формування такого типу відповідальності залежить від знань, здобутих у школі і на перших курсах університету.

Зважаючи на актуальність проблеми та необхідність її детального вивчення, у подальшому перспективним вважаємо вивчення інтернаціоналізації вищої освіти як передумови підвищення ефективності іншомовної підготовки студентів та викладачів.

Література

1. Зорников И. И. Международная деятельность современного университета: вызовы нового столетия. 2002 [Електронний ресурс] // Зорников И. И. - Режим доступу : <http://www.reiabe.vsu.ru/inzorg/paper1.htm>
2. Каленюк І. С. Знання в глобальному середовищі / І. С. Каленюк // Збірник наукових праць КНУ ім. Т. Г. Шевченка "Теоретичні та прикладні питання економіки". - 2004. - № 3. - С. 57-64.
3. Красовська О. Ю. Розвиток світового ринку вищої освіти : дис. ... канд. економ. наук : спец. 08.00.02 "Світове господарство і міжнародні економічні відносини" / О. Ю. Красовська. - К., 2010. - 200 с.
4. Мороз І. Болонський процес - це конкретні рішення та дії / І. Мороз // Вища освіта України - 2005. - № 1 - С. 29 - 35.

ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ	599
Кочубей А.В., Козяр М.М.	
ЕКОНОМІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	609
Матієнко О.С.	
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	616
Мазур А.В., Сторожук І.В.	
РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ	622
Марценюк-Розарьонова О.В., Задорожна Л.М.	
КАТЕГОРІЇ «МОБІЛЬНІСТЬ» ТА «ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ» ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО АНАЛІЗУ	628
Марценюк Н.А.	
МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	635
Олійник Н. А.	
ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИПУСКНИКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В УКРАЇНІ	640
Островський А.Й.	
НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОБЛІКОВОГО ПРОФІЛЮ	645
Плахтій Т.Ф., Бурко К.В.	
КОГНІТИВНО-ІЗНАВАЛБНИЙ КРИТЕРІЙ ПАРАДИГМИ ЗАСВОЄННЯ ПРОДУКТИВНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ АГРОІНЖЕНЕРІВ	650
Прищіяк В.М.	